

Urejuje uredniški odbor: Cvěblar Stanko, Kozole Drago, Barakinji Jože, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.
Odgovorni urednik: Gerhard Jože
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilo kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišči CP »Celjski tisk« Celje.

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto I.

HRASTNIK, 1. V. 1965

Št. 3

PRVOMAJSKI POZDRAV

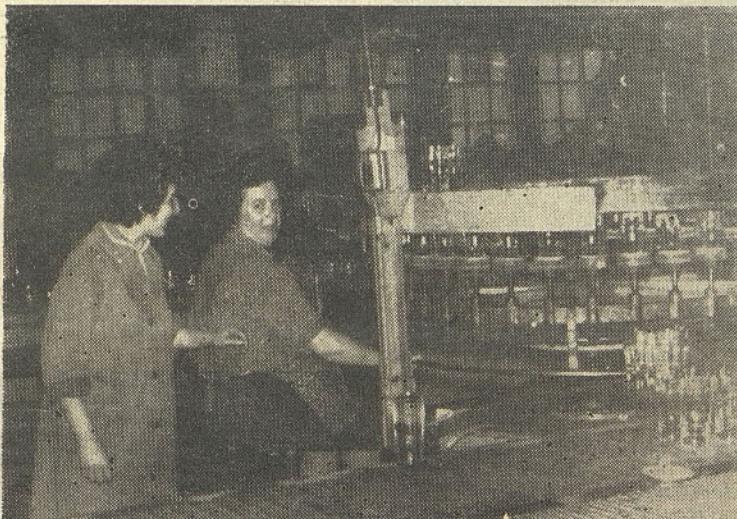
Sindikalna podružnica in organi delavskega upravljanja podjetja želijo celotnemu kolektivu ob delavskem prazniku 1. maja dobiti uspehov pri nadalnjem delu.

Ob prazniku 1. maja, prazniku vseh delovnih ljudi v svetu, želimo, da bi se člani našega delovnega kolektiva ob spomini na pretekla obdobja borbe za svoje pravice še bolj združili tako, da bi upravičili zaupanje družbe v sposobnost delavskega razreda, da lahko delovni ljudje sami upravljamo s proizvajalnimi sredstvi, da smo sposobni voditi naša podjetja.

Uspehi, ki smo jih dosegli v kolektivu v sedanjem obdobju, upravičujejo to zaupanje, so pa garant naše perspektive v bodočem razvoju. Naloga celotnega kolektiva je, da še bolj združeno utrijujemo in razvijamo vse naše organe delavskega upravljanja, da se boriemo za pravilno delo in aktivno sodelujemo pri reševanju prečih gospodarskih problemov kolektiva.

Zelimo, da je praznik dela 1. maj dan, ko manifestiramo in potrjujemo dosedanje pravilno smer našega razvoja, južni lepsi dan — za socializ-

zem, da se ob pesmi in razvedru sprostimo ter v solidarnosti skupnega boja za jutrišnji lepsi dan — proslavimo naš praznik — PRAZNIK DELA.

Obžiganje kozarcev je zelo odgovorno delo

Nekaj misli iz razprave tovariša direktorja na sestanku »brigadirjev«

Zadnjega sestanka brigadirjev našega podjetja so se udeležili tudi vodje posameznih tehničnih

služb. Za razpravo je bilo predvidena predvsem problematika okrog izvajanja plana — in tekoče problematike v proizvodnji. Zaradi aktualnosti smatram, da je treba seznaniti člane kolektiva s problematiko, ki jo je navzočim podal tov. direktor.

ODGOVORNOST VODILNIH LJUDI V PODJETJU

Navajal je, da živimo v zgodovinskem obdobju razvoja našega gospodarstva. Posebno še zaradi pravilnega izvajanja sklepov VIII. kongresa ZKJ in sklepov V. konference ZKS.

V naši republiki so se z 31. 3. 1965 tudi ukinili okraji, to je predvsem znak in zaupanje v naš samoupravni sistem upravljanja. V tem času prevzemamo nase vse večjo odgovornost, posebno pri utrjevanju organov upravljanja.

Vsi navzoči smo odgovorni ljudje v tovarni — če bi se tega zavedali in tudi tako delali, bi ogromno doprinesli za razvoj podjetja.

Tov. Emil Benčina pri izdelavi razsvetljivnega telesa

REBALANS IN IZVAJANJE PLANA

Tov. direktor je seznanil navzoče z rezultati izvajanja plana — predvsem po že sprejetem rebalansu plana za letošnje leto. V

(Nadaljevanje na 2. strani)

ČESTITKA

Vsem članom kolektiva in organom upravljanja, zlasti pa notranjem obratu, čestitamo k 1. maju z željo, da bi še v bodoče tako zvesto in marljivo izpolnjevali planske naloge in krepili delavsko samoupravljanje.

Sindikalna podružnica notranjega obrata

ČESTITKA

Vsem steklarjem in delovnim ljudem občine Hrastnik čestitamo za delavski praznik 1. maj z željo, da bi tako kot

do sedaj tudi v bodoče dosegli čim več delovnih zmag.
Občinski odbor
SZDL Hrastnik

KOLEKTIVU STEKLARNE HRASTNIK V IMENU SKUPŠCINE OBCINE HRASTNIK IN SVOJEM IMENU ČESTITAM K PRAZNIKU 1. MAJU IN ŽELIM NADALJNJIH USPEHOV V AFIRMACIJI DELAVSKEGA UPRAVLJANJA. S TEM BO ZNATNO PRIPOMOGEL K UTRDITVI NASEGA GOSPODARSTVA IN RAZVOJU NAŠE SOCIALISTICNE DRUŽBE.

Predsednik
skupščine občine Hrastnik
Milan Babič

Nekaj misli iz razprave tov. direktorja na sestanku brigadirjev

(Nadaljevanje s 1. strani)

prvih treh mesecih so bili rezultati nekako v redu, saj smo dosegli plan z 108,08% v fizičnem obsegu in 1 milijardo 248 milijonov din prodaje. Pri obravnavni rezultatov je zelo važna postavka gibanje zaposlenih. V mesecu decembru 1964 smo imeli 1564 za-

Popravilo lončene peči je zelo naporno

poslenih, dne 10. 4. 1965 pa 1617, to je preko 50 zaposlenih več, kar predstavlja 3% porast.

Naloge kolektiva je, da v iskanju drobnih racionalizacij v podjetju iščemo možnosti za znižanje staleža zaposlenih. Samo za povečanje staleža zaposlenih porabimo letno preko 50 milijonov din plačnega sklada. Uspeh kolektiva se kaže v sedanjem obdobju že zaradi boljše organizacije dela, kljub temu, da bo potrebno še dokončno urediti prevzem in dodelavo izdelkov, kar še vedno ni rešeno.

Uspehi so očitni, saj je znašal povprečni osebni dohodek v letu 1963 29.128 din, v obdobju april-december 1964 pa 50.400 din. V našem primeru smo tudi dobili dobiti sredstev s sprostivijo 15% prispevka.

NOVI UKREPI NA TRŽIŠCU IN NAŠE NALOGE

Novi gospodarski ukrepi bodo tudi od nas zahtevali, da bomo poiskali vse notranje rezerve. Problematična je predvsem prodaja izdelkov za široko potrošnjo. Ukrepi so gotovo pozitivni in jih bomo morali dosledno izvajati.

Proizvodnjo moramo preusmeriti tako, da bomo ob boljšem finančnem uspehu ustvarili sredstva za kritje stroškov in osebnih dohodkov. Že sedaj nam trgovci zavračajo dobavo izdelkov, kar lahko trenutno vpliva na promet podjetja. Organi upravljanja bodo morali sproti obravnavati nastali položaj, v katerem se nahajamo. Če bomo morali spremeniti cene, bomo tudi mi zahtevali od drugih, da znižajo cene. Potrebno bo več kontrole pri izvajanjiju nekaterih del, ker so tudi režijske ure zelo narasle.

ODPADEK — LOM — IN NOTRANJI PROBLEMI

Prikazal je tudi problematiko odpadka, predvsem zaradi neorganiziranega notranjega transporta in prevzemanja robe, odpadek je narastel celo pri grupi kozarcev v brusilnici, v mnogih primerih zaradi napak v osnovni proizvodnji. Po zadnjih izračunih se pa kaže največji odpadek v slikarnici — od planiranih 3% je narasel na 15%. Potrebna bo temeljita analiza stroškov.

Zaradi ozkega grla obdelave smo bili primorani odobriti izdelavo 50 novih vozičkov, v delu pa je še nadaljnih 100 vozičkov, kar bo morda dovolj in bo vplivalo na znižanje loma, ker bo odpadlo nepotrebno prekladjanje izdelkov.

V proizvodnji se kažejo predvsem težave pri litini, ki je nekvalitetna; to je problem, ki ga moramo skupno rešiti z lивarno v Žalcu. Opomba se, da so modeli v zelo kratkem roku dotrajani, kar povzroča večje izpade v proizvodnji.

Poseben problem je odnos članov kolektiva do osnovnih sredstev. Imamo primer razdejanja v stranišču in škode, ki se dela v zmesarni. Vse to mora celotni kolektiv plačati. Z boljšim odnosom in kontrolo bi gotovo prihrahili znatna finančna sredstva.

Vprašanje oskrbe z repromaterialom ni kritično za naše podjetje. V nekaterih podjetjih pa že odpuščajo zaposlene ravno zaradi pomanjkanja repromateriala.

Predvsem bo potrebno najti vse notranje rezerve, pravilno in dosledno koristiti delovni čas in urediti disciplino po oddelkih, od vseh odgovornih ljudi pa zahtevati dosledno izvajanje postavljenih nalog.

R. R.

Zamrznjene cene, posledica prevelike potrošnje

Odlok o zamrznjenju cen na dan 22. marca 1965 ima globoke vzroke in daljnosežne posledice. Ta administrativni ukrep je bil sprejet z namenom, da umiri gibanje gospodarstva in naredi vsaj delno red v dinamiki potrošnje. Vsakodnevna problematika, ki se nam je pojavljala kot potrošniku okoli cen, nam je dala slutiti, da tu ne gre več za neko pošteno prodajo, ampak se povečini pojavlja želja po hitrih dobičkih. Zarato so se cene včasih menjale tudi dvakrat na dan. S takšnim načinom prodaje na vseh nivojih, bilo to v proizvodnih podjetjih ali pa v trgovini, smo dosegali visok nivo osebnih dohodkov, investicijska potrošnja pa je ostala že na prej nevarnem nivoju. Tako smo držali nenormalno visoko konjunkturo, ki pa ni imela odgovarjajočega pokritja v blagovnih skladih in socene po vsem tem divjale navzgor. Ker smo eno opravičevali z drugim, se pravi, visoke osebne dohodke s porastom življenjskih stroškov, za take osebne dohodke pa smo potrebovali več denarja, tega pa smo najlaže dobili s povečanimi cenami, smo se sami prestavljali na višji nivo in podpirali inflacijo. Tu nihče ni več gledal na gibanje produktivnosti kot odločilnemu oblikovalcu višine vseh oblik potrošnje.

Pred letošnjimi družbenimi plani je v Jugoslaviji že padla odločitev, da se bo v letu 1965 narodni dohodek delil tako, da bodo osebni dohodki še v večji meri zastopani in njem in to na škodo investicijske potrošnje. Ker pa smo z dvigom cen držali tudi investicijsko potrošnjo na visokem nivoju, smo ustvarili tudi veliko pomanjkanje blaga na trgu. Takšna je bila tržna situacija na dan 22. marca.

Način izpeljave tega ukrepa ni bil najboljši, saj je skoraj povsem zavrl blagovno menjavo na področju vse Jugoslavije. Kako je do tega prišlo? Dne 22. marca so v vseh podjetjih, proizvodnih ali trgovinskih, cene zamrznile na višini, ki je bila ta dan v prometu. Ker trgovina dela z določenimi zalogami, je na ta dan v veliki primerih prodajala blago še po starih nižjih cenah, v skladu pa je imela blago že tudi po novih cenah. Za lažje razumevanje bom navedel primer v našem podjetju. 8. februarja smo povečali cene steklu široke potrošnje. Pred tem povečanjem je imel nek pepelnik

ceno 100 din, po povečanju pa 125 din. Trgovina ga je 22. marca prodajala po 115 din, mi pa še po 125 din. Za trgovino je sedaj nabavna cena višja kot prodajna. Takšni primeri onemogočajo trgovini nabavo, ker bi s prodajo ustvarjala izgubo, povzročajo pa tudi splošno stagnacijo v blagovni meniji. Seveda so vse te mere dokaj negativno vplivale tudi na naše poslovanje, saj je do sedaj zaustavilo prevzemanje blaga 28 naših kupcev. Z odpremami tem firmam bomo moral počakati, dokler ne bo izdelano detajlno tolmačenje o vsklajevanju cen. Naše podjetje ne more nazaj na nivo cen pred 8. februarjem, ker

bi izgube, ki bi jih utrpeli, pomenuje prevelik udarec za naš kolektiv. To ugotavljam zaradi tega, ker smo imeli za povečanje določene vzroke, ki so bili izraženi v povečanju cen surovinam in drugim materialom.

Vsi ti problemi so pereči in bodo, če se na področju celotne Jugoslavije ne bo pokazalo več skrbi dvigu produktivnosti. Samoupravljanje bo ob drugačni politiki v svojem delu doživljalo krize in grobe administrativne posege v svoje delo, ki pa vedno izražajo nezaupanje. To pa velja tudi za naš kolektiv kot enakopraven člen v verigi socialistične skupnosti.

Mlinar Martin

Tov. Milena in Frančiška pri dokončnem pregledu kozarcev

KAKO BOMO VOLILI V ORGANE UPRAVLJANJA?

Centralni delavski svet je razpisal volitve za polovico novih članov CDS. Določil je, da bodo volitve 28. aprila 1965.

Istega dne bodo tudi volitve v svete ekonomskih enot, na katerih se bo volilo tudi polovico novih članov. Zakon predvideva, da se mora vsako leto voliti polovico novih članov.

Tako bomo volili v centralni delavski svet 19 članov. V svet ekonomskih enot »osnovna proizvodnja« 14 članov. V svet ekonomskih enot »Pomožne delavnice, energetika« 8 članov.

V svet ekonomskih enot »brusilnice in slikarnice« 9 članov.

V svet ekonomskih enot »splošna služba, kontrola, skladisča, transport, tehnični sektor« 9 članov.

Volitve bodo istega dne za organe upravljanja.

Postavljena je bila centralna volilna komisija. Za predsednika tov. Viktor Sušin; za člane: Vili Vračun, Anka Majcen, Jurij Smidic, Stanislav Drama.

Rigo

KAJ SO DELALE KOMISIJE CDS

Ob poteku mandatne dobe polovici članov CDS so podale posamezne komisije poročila o svojem delu.

KOMISIJA ZA OSEBNE DOHODKE

Tov. Kralj Boris je poročal, da se je komisija sestala 6-krat. Obračnavali so 32 vlog, od teh je bilo pozitivno rešenih 14, negativno pa 15. Ostala je nerešena ena vloga in se bo obračnavala prihodnjič. Komisija ima še nalogo obračnavatev osebnih dohodkov za oddelek »Industrijsko oblikovanje«. Zaradi nedovoljne dokumentacije se je obračnavata preložila na prihodnje zasedanje komisije.

Predlaga se, da bi komisija obračnavala vloge vedno le pri sprejetju družbenega plana podjetja in eventualno ob obračnavani polletnih planov podjetja.

KOMISIJA ZA POŽARNO VARNOST

Ta se je sestala 5-krat v tej mandatni dobi. Svoja opažanja glede nepravilnosti je sproti sporočala vodjem enot. Večjih nepravilnosti je bilo 28, dosedaj je še ostalo nerešenih 10 pomanjkljivosti, to predvsem pri starem skladisu.

Poročila o nepravilnostih je obračnaval upravni odbor in gasilska služba. Zadeva glede polnitve jeklenk CO₂ še sedaj ni rešena.

Tov. Franci Rot II. pri izdelavi modela za razsvetljavo

KOMISIJA ZA STANOVANJSKE ZADEVE IN DRUŽBENI STANDARD

Prav gotovo je imela ta komisija največ dela in obračnav v mandatni dobi. Predvsem so bile obračnavatev zaradi razdeljevanja stanovanj. Razdelila so se stanovanja v dveh šestorčkih na Savi. Sklican je bil sestanek z interesenti za gradnjo montažnih hiš, vendar do te realizacije ni prišlo. Razdeljena so bila tudi že stanovanja v stolpiču na Dolu; s člani kolektiva, ki dobe stanovanje, je bila podpisana že tudi pogodba o predplačilu v višini 250.000 din.

Komisija je tudi razpravljala o bližnjih steklarskih športnih igrah.

Na zadnjem sestanku se je govorilo tudi o predplačnikih za stolpnično na Dolu. Vendar stvar še ni rešena, ker znaša predplačilo 34.000 mesečno, plačljivo v 8 obrokov.

Komisija je nakazala potrebo po čimprejšnji gradnji samskega doma za samske delavke in da je potrebno več storiti za varstvo otrok samohranil.

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Disciplinska komisija je zasedala v tej mandatni dobi 5-krat. Izvedla je 45 postopkov in sicer tako, da je izrekla 42 ustreznih disciplinskih ukrepov, dočim je 3 primere zavrnila kot neutemeljene.

Člani disciplinske komisije so bili zelo aktivni pri pravilnem ocenjevanju in reševanju posameznih zadev. Izrekla je 15 ukrov in opominov, 26 denarnih kazni od 1 do 10 % od enomesecnega zasluga za dobo od 1 do 3 mesecev in en odpust iz podjetja.

Sodelovanje s strokovnimi službami podjetja je bilo dobro ter so strokovne službe tudi nudile vso ustrezno pomoč.

Poudarjeno je bilo, da se mnogokrat govori, da se disciplinsko obračnavala le gotove oddelke in ne kaznuje vsako kršitev. Izrecno poudarja komisija, da komisija ne išče disciplinsko kršitev, temveč vodi disciplinski postopek samo na podlagi prijav. Prijavo pa se daje le pisorno.

Centralna disciplinska komisija ne bi imela toliko obračnav in postopkov, če bi vodje EE in disciplinske komisije svetov EE obračnavale vsaj tiste kršitve, ki se štejejo kot lažje in za katere so ti organi stvarno pristojni.

KOMISIJA ZA HTV

Komisija je imela v mandatni dobi 3 seje. Obračnavala je predosnutev pravilnika o HTV, ki mora biti po določilu statuta podjetja napravljen, obračnavala je tudi uporabo zaščitnih sredstev, pri čemer je naletela na določene nepravilnosti.

Komisija samostojno ni izdajala nobenih odločb, te je realiziral varnostni tehtnik, ki je tudi odgovoren za njih realizacijo. Udeležba na sejah je bila 100 %, medtem ko sodelovanje s strokovnimi službami ni bilo vedno zadovoljivo.

KOMISIJA ZA INVESTICIJE

Zasedala je 5-krat. Na zasedanjih je bilo obračnavanih veliko problemov, predvsem oddaja raznih gradbenih in obrtniških del —

la težave glede sestajanja, ker je bil en član skoraj vedno odsoten.

Tov. Laznik Stane pravi v svojem poročilu, da so obračnavali tiste zaposlene člane kolektiva, ki so kršili statut in pravila podjetja. Komisija smatra za nepravilno, da je CDS v dveh primerih storil izjemo zaradi sprejema in odpusta kljub temu, da je bil sklep v nasprotju s statutom podjetja.

Sodelovanje s službami v podjetju je bilo zadovoljivo, pred-

Člani CDS na zaključku seminarja

za temelje mazutnih naprav (rezervoarje), hladilne peči in garderobe, temelji in celotni objekt ter objekt talilnice in železna konstrukcija.

Aktivnost članov in sodelovanje je bilo v redu, prav tako tudi sodelovanje komisije z ustreznim strokovnim kadrom. Posebnih problemov komisija ni imela, vsi sklepi so bili soglasno sprejeti. Priporočilo se je, da se imenuje novega predsednika komisije, ker je sedanji že dalj časa odsoten.

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPUT DELAVCEV

Komisija je zasedala 5-krat, 2-krat pa izredno. Komisija je im-

vsem takrat, kadar je šlo za sprejem kvalificiranih oseb v delovno razmerje.

V tej mandatni dobi ni bilo posebnih problemov, predvsem zaradi tega, ker je dotok delovne sile večji kot so pa potrebe v podjetju.

S strani komisije je padla priponba, da bi glede oseb, ki jih CDS ponovno sprejme v delovno razmerje, bilo potrebno vprašati komisijo, ker mora potem glavni problem reševati komisija. Zakaj se ne držimo določila statuta, da člana kolektiva, ki naredi 6 nepravilnih izostankov, odpustimo.

RR

Prvo zasedanje nove Občinske skupščine Hrastnik

Dne 4. aprila 1965 je zasedala prvič novoizvoljena občinska skupščina, na kateri so odborniki izvolili iz svoje sredine predsednika in podpredsednika občine Hrastnik.

Prvo sejo je do izvolitve predsednika skupščine vodil najstarejši član skupščine tov. Jože Klanšek.

Za predsednika občinske skupščine Hrastnik je bil enoglasno ponovno izvoljen še za nadaljnji dve leti dosedanji predsednik tov. Milan Babič. Za podpredsednika je bil enoglasno izvoljen tov. Jože Klanšek, direktor Steklarne Hrastnik.

Odborniki so nato izvolili še stalne predsednike obeh zborov.

Za predsednika splošnega zbora je bil izvoljen tov. Friderik Mlinar za predsednika zборa proizvajalcev pa tov. Jože Žibret.

Po izvolitvi predsednikov so odborniki skupaj s Trboveljčani izvolili še v republiški gospodarski zbor Vilija Pušmajstra, ruderja iz Trbovelj in Viktorja Malovrh, direktorja glasbene šole v Hrastniku v kulturno prosvetni zbor.

Odborniki so opravili še volitve, na katerih so izvolili kandidate, ki jih bomo volili občani Hrastnika na volitvah 18. aprila 1965 v republiški zbor. Od treh kandidatov sta dobila večino glasov: Zdeno Ulaga in Srečko ing. Klenovšek.

J. G.

Tov. Podlunšek — vodja kovačke delavnice — daje zadnja navodila svojim delavcem

Koristen razgovor brigadirjev

Poleg 70 brigadirjev iz osnovne proizvodnje so bili navzoči tudi brigadirji iz brusilnice in tehnično osebje s tov. direktorjem in glavnim inženirjem.

Na sestanku je bilo v razpravah nakazanih nešteto problemov, na katere so naleteli pri delu v to-

de do zaostrenih odnosov, kakor pred dnevi v tovarni. Takšni problemi naj se rešujejo skupno z odgovornim oddelkovodjem na izmeni. V razpravi so nakazali predvsem probleme zaradi modelov in orodja. Izpade v proizvodnji povzroča ravno ta problem.

Tov. Miha Marinko prižiga novo kadno peč ob 100- letnici steklarne

varni. Predvsem je takšen razgovor zelo koristen, ker se dobi od članov kolektiva dosti pozitivnih predlogov za odpravo problemov v proizvodnji.

Predvsem je bilo govora o medsebojnih odnosih, ki jih morajo brigadirji med seboj reševati in to na toviroški način tako, da ne pri-

urediti bo treba z ilvarno v Žalcu tako, da se te nepravilnosti odpravijo. Nakazano je bilo, da imajo gotovi modeli neenakomerne stene, so pretežki, vse to vpliva na kvaliteto izdelave. V nekaterih primerih so modeli tudi nepravilno čiščeni.

Izpade v proizvodnji povzroča po izjavi vodje EE 301 tov. Rancingerja tudi problem enodnevnih dopustov. Ti problemi so vedno pri enih in istih članih kolektiva.

Poseben problem, ki je bil obravnavan, je lom, ki nastaja pri prekladanju in nepravilnem manipuliranju z izdelki. V tem pogledu lahko prihranimo veliko milijonov dinarjev. Potrebno bo najprej vskladiti tekočo proizvodnjo med oddelkom osnovne proizvodnje — brusilnice — in slikarnico, tako da se odpravijo nepotrebne nadure v podjetju, na drugi strani pa zmanjša odpadek.

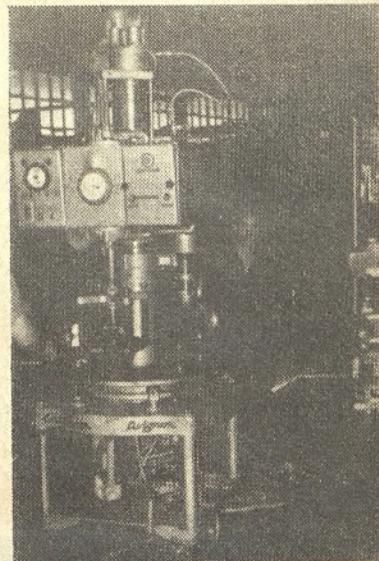
Umesten je bil predlog, da se nabavi potrebno orodje pri delavnicih kozarcev in to na vsaki izmeni v eni delavnici tako, da imajo možnost, manjša popravila sami opravljati.

Ravno zaradi slabe litine izgleda, da bo nastal problem pri izdelovanju modelov, ker se predčasno uničijo. Operativna delavnica pa ima že sedaj za tri mesece naloge za modele; kakšen problem bo šele potem, ko gredo avtomati v pogon.

Govor je bilo tudi o neskladnosti pri normah. Enotnega mišljenja so bili, da se naj posamezne norme vskladijo tako, da bodo vsi člani kolektiva v enakopravnem položaju.

Bilo je še koristnih predlogov, vendar dosti takšnih, ki se morajo sproti reševati v proizvodnji. Pokazalo se je, da je bil sestanek koristen, in prisotni so bili mnenja, da se držimo rokov — nekako vsake tri mesece naj se sklicejo podobni sestanki.

Rigo

Nova polavtomatična stiskalnica

Skrajšanje delovnega časa

Boris Kralj

(Nadaljevanje iz prejšnje št.)

Na ta način so ostale konvencije neizpremenjene, samo zmanjšalo se je število delovnih ur. Tako je na primer v Zahodni Nemčiji v metalurgiji, tipografiji, industriji papirja, tobačni industriji in v večjih administrativnih ustanovah, bankah in zavarovalnih zavodih enostavno uvedeno skrajšanje delovnega časa od 48 na 45 ur dela tedensko.

V Sovjetski zvezi, Čehoslovaški in Bolgariji so skrajšali delovni čas na ta način, da so skrajšali delovni čas za 2 uri ob sobotah in pred prazniki. Ob teh dneh se je delo pričelo kot po navadi in brez malice. Od tega so odstopali samo takrat, kadar tega niso dovoljevali pogoji proizvodnje, ali če je bilo vprašanje sezonskega dela. V takšnih primerih, če so delavci delali ob sobotah in pred prazniki polni delovni čas, so dobili za nadomestilo en dan dopusta in ob sobotah enkrat mesečno, ali 1 dan dopusta pred prazniki in to enkrat na 4 praznike. Sezonski delavci pa so dobili dopolnilne dneve dopusta med periodami dela.

2. Skrajšanje delovnega časa z dopolnitvijo dopusta

Da se ne bi ovirala proizvodnja in da bi se lahko zadovoljile potrebe domačega in inozemskega tržišča, so v nekaterih državah Evrope prišli do zaključka, da je bolje, da se na skrajšani delovni čas ne preide direktno s skrajšanjem tradicionalnih 48 delovnih ur, temveč naj se akcija izvede indirektno. Raziskavanja so pokazala, da so rezultati isti kot pri direktnem skrajšanju. Indirektno skrajšanje je takšno, da se delavcem poleg rednega dopusta da še 15 dni dopolnilnega dopusta. Teh 15 dni dopolnilnega dopusta se izkoristi odvisno od efektivnosti normalnega dela in to tako, da se ne ovira proizvodnja, temveč da se dopust izkoristi v skladu s ciklusom proizvodnje.

Opravičeni dnevi dopusta, kot so v primeru poroke, smrti in podobno ter dnevni dopusta, ki kompenzirajo nadurno delo, se priključijo delovnim dnem.

Osnovni predpisi, ki se nanašajo na ta sistem skrajšanja delovnega časa, so se dopolnjevali z drugimi uredbami, ki predvajajo, da se lahko ti dnevi do-

polnilnega dopusta tudi plačajo.

Ker so sprejeli skrajšanje delovnega tedna, so se delodajalci trudili, da najdejo način, kako bi prepričili sistematsko izostajanje delavcev z dela. Uvedli so, da se računa nagrajevanje teh dni odvisno od prisotnosti na delu dveh tednov (to je perioda, ko je vzeta kot časovna baza za izračunavanje novega razporeda delovnega časa).

Tako so na primer v rudnikih v Belgiji predvideli:

12 delovnih dni, daje pravico na 15 plačanih dni;

11 delovnih dni daje pravico na 12 plačanih dni;

10 delovnih dni daje pravico na 10.5 plačanih dni;

9 delovnih dni daje pravico na 9 plačanih dni;

8 delovnih dni daje pravico na 8 plačanih dni.

V Luksemburgu je bil uveden v začetku 1956. leta v industriji črne metalurgije 44-urni delovni teden in to na ta način, da so delavci delali samo 11 dni po 8 ur, namesto 12 dni v dveh tednih. Na ta način so delavci dobili poleg 10 legalnih prazničnih dni še 16 dni dopolnilnega dopusta. Mətem, če se dela na dan, ki je

bil odrejen za dopolnilni dopust, se ta plača po povečani stopnji.

Leto je bilo torej razporejeno na 26 period po dva tedna, od katerih ima vsak dve nedelje, 11 delovnih dni in 1 prost dan. Na ta način v principu dela vsak delavec v dveh tednih 88 ur, ali tedensko 44 ur.

V Zahodni Nemčiji je od 1. X. 1956. leta v industriji premoga, potaže in soli (okrog 529.000 delavcev in 45.000 uslužencev) ter v industriji petroleja in naravnega plina (10.000 delavcev) delavni čas zmanjšan na 42 ur tedensko in na 44 ur in to z dajanjem dopolnilnega plačanega dopusta.

3. Skrajšanje delovnega časa s premikanjem mej normalnega delovnega časa.

Ta metoda je takšna, da se normalni delovni teden skrajša brez obvez, da se zmanjša število skupnih delovnih ur v tednu. V Belgiji je v tiskarnah in grafičnih zavodih uveden 45-urni delovni teden z nagrajevanjem za 48 ur. Teh 150 ur letno pa so nadoknadi na naslednji način:

— s pomočjo nadurnega dela in to 3 ure tedensko, ali maksimalno 1 uro dnevno, ter

Pozor

Vse člane kolektiva obveščamo, da bodo v zvezi z volitvami v centralni delavski svet in svet ekonomskih enot z 10. majem 1965 na običajen način razgrnjeni volilni imeniki skupaj 7 dni, to je do 17. maja 1965.

Pozivamo vse, da v tem obdobju pregledajo, če so vpisani v volilni imenik ter da uveljavijo svoje pravice. Ugovore sprememba komisija za sestavo volilnega imenika, ki ima svoj sedež v prostorih kadrovsko-socialne službe podjetja.

Volilna komisija

Kako bomo praznovali 1. maj

ZA MESEC MAREC SMO IZVRŠILI PLAN

Tovarniški odbor sindikalne podružnice je na zadnji seji razpravljal med drugim tudi o praznovanju 1. maja. Zvečer pred 1. majem bo organiziran koncert godbe in pevskega zaborava na prostoru pred tržnico.

Prav tako bo tudi letos nagradno plezanje na mlaj. Določene so tri nagrade za najboljše plezalce.

Na dan 1. maja bo organiziran skupen izlet v Gore. Odhod bo ob 7. uri zjutraj, organiziran bo tudi prevoz izpred garaže v Gore. V Gorah bo kratko zborovanje, nato prosta zabava.

SPREJET JE BIL PRAVILNIK O POSMRTNINI

Ker so bili sprejeti že predhodni sklepi o povišani posmrtnini za člane kolektiva, je bilo potrebno pripraviti nov pravilnik. Tovarniški odbor sindikata je o tem razpravljal in tudi predlog sprejel. Predlog bomo še obravnavali na sestankih članov sindikata po podoborih.

Predlaga se, da se vplačuje za vsak smrtni primer 50 din, v slučaju smrti otroka izpod 7 let pa 25 din.

Posmrtnina za člena znaša 75.000 din, za otroka 50 % od te vsote. Če umre otrok pri porodu doma ali v bolnišnici, se posmrtnina ne izplača. Pravilnik velja od 1. 3. 1965 dalje.

V prihodnji številki »Steklarja« bo pravilnik bolj konkretno prikazan.

V mesecu marcu ni bilo v proizvodnji posebnih težav. Imeli smo le težave zaradi nabave kartonov.

Imeli smo doslej letos največjo proizvodnjo, izpolnili smo plan s 114 %.

Proizvedli smo 1.077.619 kg izdelkov. Prodaja je dosegla kumulativno vrednost 494.938.622 din, vrednost stekla je dosegla 469.03 din za kg.

V mesecu marcu smo izvozili za 101.417 \$ kar je tudi lep uspeh. Skupno smo izvozili v prvih treh mesecih za 326.457 \$. R. R.

Prvi upravni odbor Steklarne Hrastnik

časa v Evropi

— s pomočjo dela v rednih dnevnih dopusta enkrat mesečno, ali maksimalno 6 ur.

Poleg tega pa je izvršena še kombinacija teh dveh načinov in se vse te nadure plačajo po novih tarifah.

4. Skrajšanje delovnega časa z uvajanjem novega razporeda delovnih ur.

Pri tej metodi skrajševanja delovnega časa se ne plačajo izgubljene ure, temveč se uvaja nov razpored delovnih ur.

V industriji za predelavo papirja v Belgiji so 1. IV. 1956 uveli 45-urni povprečni teden, plača pa je ostala za 48 ur s tem, da se to povprečje izračunava na osnovi treh tednov. Podjetjem, v katerih delajo v dveh izmenah, je bilo dovoljeno, da v soglasju z zaposlenimi osebami uvedejo povprečni delovni čas 46,5 do 45 ur. V primeru potrebe, ali zaradi pravilnega koriščenja letnega dopusta, v podjetjih, kjer delajo na 1 izmeni, lahko delajo ob sobotah dopoldne pod pogojem, da dobijo kot kompenzaciji prosti dan vsak drugi teden.

V steklarski industriji je uveden 46,5 urni delovni teden tako,

da se seštevajo razlike 4,5 ure tedensko (razlika med 45 in 46,5) in daje delavcem naenkrat, kadar se s seštevkom dobi cel prost dan.

V veleblagovnicah v Belgiji je zavedeno, da delavci in uslužbeni v prodajnih oddelkih delajo 42 ur razporejeno v 6 dneh, z enim prostim dnem v 4 tednih.

V tekstilni industriji, kjer se dela v 1 izmeni, je delovni čas skrajšan od 48 na 45 ur dela tehtensko, to je 5 dni po 9 ur, a prosti je sobota.

Da bi se čim bolj zmanjšale izgube v proizvodnji, je uvedena možnost, da se posebno nagrajuje delo v času legalnih prazničnih dni po predvideni stopnji. Ta možnost nagrajevanja izgubljenega delovnega časa igra pomembno vlogo takrat, kadar se skrajšanje delovnega časa kombinira z različnim razporedom delovnih ur. Tako se v gradbeništvu v Belgiji nagrajujejo praznični dnevi, ki se izenačujejo z enim od petih delovnih dni v tednu na naslednji način:

— teh 9 izgubljenih ur ob praznikih nadomestijo na ta način, da po 1 uro na 4 dni v tednu

Koristen razgovor-naši odnosi

Tovarniški komite ZK steklarne je pred dnevi sklical širši razgovor celotnega političnega aktivna

DOPISUJTE V RUBRIKO »Vi vprašujete mi odgovarjam«

podjetja ter odgovornih ljudi v tehnični službi in vodilj ostalih služb v tovarni. Razgovora so se udeležili vsi povabljeni. Uvodoma so bili nakazani nekateri problemi, ki se porajajo v kolektivu in so nerazčiščeni, predvsem pa vprašanja medsebojnih odnosov, problem mednarodnega dela, odnosov do ekonomskih enot in organov upravljanja, kakor tudi nabave strojev iz inozemstva.

Razprava je pokazala nujnost tega sestanka, ker je bilo dosti problemov, ki so bili nejasni vodilnim ljudem v tovarni. Vsa vprašanja so se razčistila tako, da so problemi sedaj bolj jasni odgovornim ljudem v tovarni. Nereseno je ostalo le vprašanje dodatka na vročino steklarjem v poletnih mesecih. O tem vprašanju bo CDS razpravljal na prvem zasedanju.

Pokazalo se je, da niso enotnega mišljenja v tem pogledu. Potrebno bo napraviti temeljito analizo obravnav tako, da se v bodoče ne bodo več pojavljali takšni problemi v kolektivu.

Smatra se pa, da morajo biti takšni sestanki večkrat.

ČESTITKA

Vsem članom kolektiva in organom upravljanja, zlasti pa delavkam in delavcem brusilnice in dekorirnice iskreno čestitamo k 1. maju z željo, da bi svoje planske naloge tudi v bodoče tako vestno izpolnjevali.

Sindikalna podružnica
brusilnice in
dekorativnega oddelka

ČESTITKE

Vsem članom kolektiva Steklarne Hrastnik in organom upravljanja, zlasti pa članom sindikata profesionistov iskreno čestitamo k 1. maju z željo, da bi svoje planske naloge tudi v bodoče tako vestno izpolnjevali.

Sindikalna podružnica
profesionistov

ČESTITKE

Vsem članom in članicam kolektiva Steklarne Hrastnik in organom upravljanja, zlasti pa oddelkom skladišča, transporta in skupne službe iskreno čestitamo k 1. maju z željo, da bi svoje planske naloge tudi v bodoče izpolnjevali tako uspešno.

Sindikalna podružnica
skladišča, transporta
in skupnih služb

Naj živi 1. maj,

mednarodni praznik
delovnega ljudstva

Ob Titovem rojstnem dnevu

Pred nami je naš majske praznik, praznik vseh delovnih ljudi: 1. maj. V tem spomladanskem mesecu pa bomo slavili še en praznik — praznik mladosti, ki je posvečen rojstnemu dnevu tovariša TITA.

Naj posvetimo del prostora temu dogodku.

Zopet bodo s planinskih vrhov, od sinjega Jadrana, mimo zgodovinskih krajev iz naše polpretekle zgodovine, ki so napojeni s krvjo, z gradbišč mladih brigadirjev, skozi vasi in mesta tekli mladi ljudje s pozdravi iz src tisočev in milijonov naših ljudi k tovarišu TITU — voditelju naših narodov.

Veličina in pomen voditelja in njegove osebnosti je v tem, da tistim družbenim procesom in revolucionarnemu vrenju, ki nastaja kot posledica objektivnih dejstev, to se pravi kot posledica dosegene stopnje materialnih temeljev dane družbe, naroda ali države in njenih odnosov in protislovij, v danem trenutku, ob prelomnici, ob zmagi ali porazu, da tisto, kar množice in njihova gibanja najbolj potrebujajo. Včasih je to analiza izkušenj iz preteklosti, včasih jasen pogled v bodočnost. To je lahko tudi poziv k treznosti, če preti nevarnost pijačnega zmagoslavlja, ali odločitev, da se napravi korak nazaj, čeprav bi večina želela iti naprej. Vse to je potreben tembolj, ker se družbenega dogajanja in revolucionije ne ravnajo po pravilih matematike in enakomernosti, ampak po za-

kretarja KPJ se je začel navezovati na mlade in lastne sile in zgodovina je pokazala, da so bili izvor kasnejših uspehov, to pa je bilo tudi spoznanje, da se revolucije ne morejo niti uvažati, niti izvažati. Revolucija pod njegovim vodstvom je bila v danih trenutkih ob njegovih odločitvah in rešitvah vedno uspešna. V svežem spominu nam je še zgodovinski NE, ki ga je tako odločno rekel leta 1948 Stalini. Znana nam je pot tovariša TITA od zagorskega fantiča do odločnega revolucionarja, vojskovodje, diplomata, državnika itd. Zato sta Titova življenska pot in njegovo delo dajala in dajeta pečat tisti zgodovinski epohi narodov Jugoslavije, v kateri so le-ti razbili stoletno suženjstvo, vzeli svojo usodo v lastne roke in si z velikimi težavami, borbo, trpljenjem in delom izgradili in grade svoje življenje.

Uradno je zapisano, da se je rodil pred 73. leti v Kumrovcu. S temi podatki pa naj se ukvarjajo suhoperarni zgodovinarji in statistiki. Za to in bodočo generacijo narodov Jugoslavije in za stotine milijonov ljudi vsega sveta pa je TITA rodila naša revolucija in mu dala kot zvestemu sinu vse, kar je imela. Dala mu je ogromne izkušnje in nesebičnost stotisočev, ki so šli v borbo in na barikade; obdarila ga je z zatajevanjem, ponosom ponižanih in brezmejnem zaupanjem do tedaj vedno prevrancenih in izdanih.

temeljni kamni njegove osebnosti. V zmoti bi bili, če bi ocenjevali njegovo osebnost s kakršnimi kolikor drugimi prvinami.

Prava podoba tega izrednega človeka zablesti pred nami še tedaj v vsej svoji razsežnosti in pomembnosti, ko se v celoti seznamimo z zgodovinskimi dejstvi, s sestanki in konferencami, kjer je bil on prisoten s svojimi referati, članki, razpravami in knjigami, s svojimi odločitvami, predlogi, iniciativami in zaključki — skratka ko se seznamimo z njegovim vsakodnevnim delom in se poglobimo tudi v navedene prvine njegove osebnosti.

Samo tako je mogoče razumeti njegovo delo in njegov pomen, in samo taka osebnost lahko vodi graditev socializma tako, da v vsakodnevnem vrenju in kipenju in ob premagovanju težav in protislovij nikoli ne pozabimo na glavni cilj naše revolucije, na delovnega človeka. Zato je tudi Ti-

to rojstni dan vedno vseljudski in hkrati tudi intimni praznik vseh delovnih ljudi Jugoslavije.

Dragi tovariš Tito, želimo Ti še mnogo delovnih uspehov, zadovoljstva in sreče.

J. A.

Varilec pri svojem delu

Katera dejstva vplivajo

Ing. Maks Mrcina

Vsem, posebno pa steklarjem je napaka stekla eden izmed faktorjev, ki direktno vplivajo na uspeh in seveda tudi na zasluzek. Prav ta napaka je zelo pogosto predmet razprav na sestankih, tema, o kateri govorimo v vsakdanjem življenju steklarne. Zelo pogosto pride na takih sestankih pri obravnavi tega problema do ostrih polemik in debat, kdo je kriv za ta neljub pojavit. V teh razpravah opažamo zelo pogosto, da posamezni člani kolektiva niso popolnoma na jasnem o vzrokih, ki povzročajo te napake. Zato naj bi ta članek vsaj do neke mere prikazal vzroke nastanka slabke kvalitete steklene mase in obenem spodbudil vse, ki sodelujejo v proizvodnem ciklusu, da bi še v večjo pozornostjo in vestnostjo opravljali svoje naloge.

Predvsem bi najprej obdelali tri najbolj pogoste napake v steklu in sicer:

- a) kamenčki, oziroma trdna telesa v stekleni masi;
- b) nehomogeno steklo (nemški izraz vindig, schlirig);
- c) mehurčki v steklu (gispin).

A) Trdna telesa v steklu — kamenčki

Velikost, vrsta in oblika trdnih teles je lahko zelo različna. Predolgo in mogoče premalo razumljivo bi bilo obravnavati vse teoretične možnosti za te pojave. Zato bi se omejili le na najvažnejše, tj. tiste, s katerimi se najbolj pogosto srečujemo v vsakdanjem življenju v tovarni.

I. Kamenčki iz zmesi, ki ostanejo neraztopljeni. Zmes, kot je vsem znano, je mešanica raznih surovin, bodisi mineralnega značaja (taka, ki jo dobimo direktno v naravi) ali pa kemiikalije, katere proizvajajo tovarne kemičnih izdelkov. Najbolj nevarne so mineralne surovine (pesek, kalcit, glinovec itd.), ki se kopljajo v rudnikih in katere je že dodatno

Tov. JANEZIČ na sprejemu pri TITU

konih dinamike in strokovnosti.

Veličina in pomen TITA v naši revolucioni je predvsem v tem, da je znal v vseh obdobjih in v polnoma različnih pogojih, ob zmagah in porazih, ob uspehih in napakah opozoriti, predlagati in odločiti prav tisto, kar je bilo v danem trenutku in položaju bistveno in odločilno za nadaljnji razvoj.

Njegove odločitve so nam kaj dobro znane. Nastop na bombaškem procesu leta 1928, kjer je s svojim nastopom in izjavami demonstriral odločnost proletariata, dal pa takratni buržoaziji klofuto, nato odšel za pet let v zapori kot moralni zmagovalec in kot revolucionar, ki je dal delavskemu gibanju nove perspektive in vfl novega upanja in poguma. S prevezmom dolžnosti generalnega se-

pripraviti do take zrnatosti, ki je ustrezena za nadaljnji tehnološki postopek. Torej, kot omenjeno je velikost zrna posameznih materialov odločilne vrednosti. V teku termokemijskega procesa bi morali dosegči, da se zrna surovin pravočasno raztopi, in sicer v topilnemu delu peći. Od česa zavisi hitrost raztopljanja posameznih zrn surovin, ki so sestavine zmesi? Naj jih naštajem.

2. Višina temperature

Cim višja je temperatura, tem hitrejši je potek raztopljanja. Vsak material ima tudi neko minimalno vrednost temperature, pri kateri se ta prehod izvrši. Zato ni pričakovati, da bi prišlo do topljenja zrn v delovnem prostoru, ker je tu temperatura prenizka. Zato v takem primeru ne preostane drugega, kot da se iz delovnega prostora steklena masa izprazni. Seveda pa smo z višino temperature omejeni in je ne moremo poljubno dvigati.

2. Čas topljenja

Proces raztopljanja je odvisen od časa, ki je na razpolago za ta postopek. Kot že omenjeno, se ta proces vrši v topilnem prostoru. Torej bo za ta pogoj tem boljše, čim dalje časa se bo tak drobec surove zadržal pri temperaturi, ki zadostuje za topljenje. Ta pogoj je podan s kapaciteto topilnosti peći. Zato se ponavadi pojavi, da takratne napake, ko se vlagajo prevelike količine zmesi, ter je čas topljenja seveda prekratek, oziroma z drugimi besedami, kadar se iz peći črpajo večje količine stekla, kot je določena zmogljivost.

3. Kemična sestavina stekla

Postopek topljenja je v časovni zvezi tudi s kemično sestavo zmesi. Cim bolj »mehko« je steklo, tem laže je taljivo, oziroma to tudi pomeni, da je dodatek talil večji. Seveda pa je sestava stekla podana z namenom uporabe in ni mogoče poljubno večati talila. Po-

IZVOZ V PRVEM ČETRTLETJU 1965

Po sedanjih izgledih nam letoski izvozni plan ne bo delal težav. Letna izvozna obveznost v višini 1.140.000 dolarjev ali mesečna 95.000 US dollarjev je bila v prvem četrtletju dosežena takole: januarja smo izvozili za 101.767 dolarjev naših izdelkov, v februarju za 123.203 in v marcu za 101.767 dolarjev. Skupaj imamo torej v prvih treh mesecih za 326.457 dolarjev izvoza ali za 41.457 dolarjev več kot znaša planska obveznost.

Vsekakor nam je ta rezerva potrebna z ozirom na prihodnje mesce z vročino in dopusti, ko ne moremo računati na take proizvodne uspehe, kot smo jih dosegali v prvem četrtletju.

Glede možnosti plasiranja naših izdelkov v inozemstvu je vredno omeniti, da predstavlja vsakokratno prvo četrtletje določeno stagacijo v naročilih za razsvetljivna telesa, predvsem zato, ker vsi

kupci čakajo rezultatov Hannoverskega sejma, ki določa enoletno mesto v uporabi razsvetljivih teles, najsi bo po oblikah ali dekoraciji. Letoski sejem v Hannoveru bomo obiskali in se predstavili z vrsto novih oblik naših razsvetljivih stekel ter smo prepričani, da bomo s tako močno osvežitvijo v tem assortimentu uspeli in se še nadalje obdržali med vodilnimi dobavitelji razsvetljivnega stekla za zahodnoevropska tržišča. Vsekakor bomo morali tudi v bodoče kar najbolj skrbeti za kvaliteto izdelkov, kar bistveno vpliva na možnost plasmana, predvsem pa za doseganje dobrih prodajnih cen. Poleg tega pa s kvalitetnimi dobavami ustvarjamo zaupanje kupcev v naše poslovne stike, kar je izredne važnosti v sedanjem konkurenčnem obdobju.

DK

na slabo steklene maso

navadi se kemijska sestava ne spreminja, tako da lahko vpliva na faktor takrat, kadar pride do nekontrolirane sestave surovin, ali pa nepravilno pripravljene zmesi zaradi netočnega tehtanja.

4. Zelo nevaren in pogost faktor je nehomogeno pripravljena zmes. To pomeni z drugimi besedami, da komponente posameznih surovin, ki sodelujejo v zmesi, niso med seboj dobro premešane. V tem primeru pride do kopicanja zrn surovin, ki se težko topijo in ne pridejo v direkten kontakt s tallili oziroma talino, ter ostanejo neraztopljene.

5. Prenizka temperatura v delovnem prostoru peči vodi do kristalizacije. Kristalizacija pomeni izločanje trdnih delcev in že raztopljene mase. Zato je ta pojav zelo pogost v tako imenovanih mrvihi kotih peči, kjer je temperatura sorazmerno nižja ali pa če steklo stoji v peči pri nižji temperaturi (čez praznike, nedelje itd.). Za vsako vrsto stekla je kritična temperatura izločanja trdnih kristalov pri določeni temperaturni vrednosti, ki je nekoliko nižja od delovne temperature. Ta pojav je zelo bolj nevaren, ker je zelo težko ponovno (z višjo temperaturo) spraviti kristale v tekoče stanje in je proces precej dolgotrajen in se rad ponavlja na istem mestu. Kot že omenjeno se ta pojav vrši v delovnem postopku in sicer na tistih mestih, kjer je temperatura nižja. V isti tej zvezi se pojavlja še karakteristična kristalizacija, ki jo v steklarstvu imenujemo »galle«. Pri tem gre namreč za izločanje specifično lažje snovi (v glavnem natrijevega sulfata), ki plava po površini stekla kot masten madež. Nastanek »galle« izvira iz dimnih plinov, ki vsebujejo tudi žveplov oksid, takrat, če je pritisk v peči negativen. Negativen pritisk v peči je vedno takrat, če ne gori pri odprtinah iz peči, temveč vleče zrak v peč. Steklarji, ki delajo na peči, to lahko občutijo, ker če je

prevelik pritisk v peči, jih peče po rokah, ko nabirajo steklo, če pa je negativen pritisk, delajo laže. Zato je treba med steklarji in topilničarji, ki regulirajo pritisk z dodatkom zraka, najti najbolj ustrezeno rešitev tako da je nadpritisk v peči take višine, da kljub temu lahko delajo. Seveda te pogoje ni lahko doseči z ročno regulacijo, ker je odvisna od vleka, pogoji vleka pa so v direktni zvezzi z atmosferskimi prilikami. Zato pride prav pogosto do takih pojavov takrat, kadar so vetrovni sunki, ki spreminjajo vlek dimnika.

II. Kamenčki, ki nastajajo iz materiala, odpornega proti ognju. Materiali, iz kaetrega so zgrajene peči, so izpostavljeni temperaturnemu, mehanskemu in kemičnemu učinku. Ta efekt je še prav posebno močan na mejni fazi steklo-ognjevarni material. Zaradi tega se material kemijsko veže s stekлом in sicer tako, da se počasi razaplja ali pa, da delci ostanejo v trdni obliki v stekleni masi. Glede na visoko vrednost težko topljivih komponent, ki so v takih materialih, ostanejo kot neraztopljni deli v steklu, ki je kemično zelo agresivno. Taki delci lahko pridejo v maso tudi pri delovnih odprtinah, če se poškodujejo samotni zasloni in padajo v steklo ali pa, če pada v steklo nabiralna glava. V teh primerih bi moral vesten delavec opozoriti odgovorne oziroma sam izvleči neljube dele iz steklene mase. Zavedati se je namreč treba, da lahko povzroči majhen košček samota tisoče kamenčkov ter pokvarijo drugače dober izdelek.

Pri tvorbi oziroma nastanku kamenčkov iz tega izvora igra odločajočo vlogo kvaliteta materiala ki se vgradi v peč, najboljše merilo pa je čas trajanja odnosno obratovanja peči. Poleg tega je v odvisnosti od kemijske sestave stekla in s tem v zvezi od višine temperature.

(Se nadaljuje)

SKLEPI SPREJETI NA DRUGEM REDNEM ZASEDANJU TOS Z DNE 23. 3. 1965

Pod tretjo točko dnevnega reda je bila razprava o regresiranju članom kolektiva ob koriščenju letnega dopusta.

Sprejet je bil sklep, da se v letošnjem letu regresira kot doslej le s to razliko, da v letošnjem letu da sindikat 5000 din za člana kolektiva in člane družine, ostalo razliko pa krije, vsak sam.

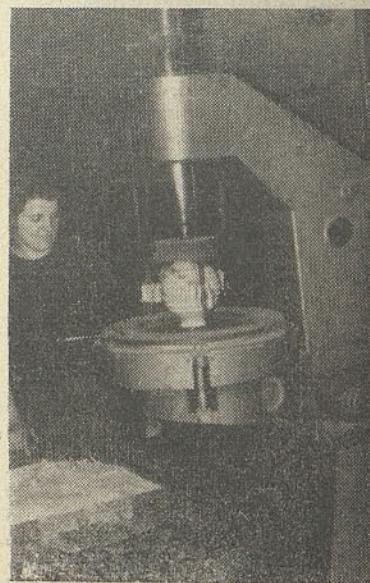
Regresira se v naslednjih domovih: Bohinju, Puli, 10 članom ZB, ki so člani kolektiva, za letovanje na Malem Lošinju, članom kolektiva, ki bi letovali v gorah nad 6 dni in v kolikor bi se člani odločili za zamenjavo letovanja v Biogradu na moru.

V Bohinju je potrebno izvršiti inventuro in popis obstoječega materiala. Inventuro izvrše: Mile Počuč, Vili Vračun in Anka Majcen.

Pod četrto točko dnevnega reda so bili obravnavani honorarji. Sprejet je bil sklep, da se daje mesečno naslednje honorarje: po 4000 din predsedniku in tajniku TOS, 8000 din blagajniku TOS, 3000 din blagajniku vzajemne pomoci, 4000 din rač. oddelku za štetje in obračun članarine.

Obravnavana je bila tudi posmrtnina in je bil sprejet sklep, da se takoj prične z izdelavo pra-

vilnika o izplačevanju posmrtnine. Za izdelavo le-tega je bila postavljena naslednja komisija: Karli Grčar, Ernest Pufler I. in Viktor Sušin.

Tov. Polda pri rezalnem stroju

IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

V mesecu marcu se je proizvodnja na avtomatih znatno dvignila. Ustalila se je predvsem pri modelih dvojnikih, kjer že dosegamo povprečno proizvodnjo okrog 35.000 komadov stekleničk. Samo penicilin stekleničk smo proizvedli 5.100.000. Odpadek se je znatno znižal.

Se vedno se poraja problem nabave embalaže — predvsem kartonov za pakiranje. Že zadnji majhni izpad je pokazal, da je bilo takoj problematično nadaljnje delo v brusilnici in slijkarnici. Sedaj je tovarna le-

penke »Belišče« dala okrog 8 ton lepenke in podjetje »Avala« tudi 3 ton, tako da je zaenkrat kriza prebrodena. Izgleda pa, da se bo ta problem še pojavljal.

V zadnjem času je zelo velik odpadek na lončeni peči, predvsem zaradi napak v steklu. Zadnji razgovori na tehnični konferenci so pokazali, da je 12-lončna peč zelo dotrajana in je zelo težko topiti maso. Sprejet je bil zaključek, da se peč takoj popravi, ko prispe šamotna cpeka.

RR.

V ordinaciji pri obratnem zdravniku

OBVESTILO

Podjetje in člani kolektiva si že dalj časa prizadevajo, da bi rešili eno najpomembnejših vprašanj družbenega standarda — zadovoljive kapacite stanovanjske izgradnje. Zaradi nezadostnih sredstev in zaradi neelastičnega sistema finansiranja stanovanjske izgradnje po veljavnih predpisih, stanovanjska izgradnja ni šla v korak s potrebami, razvojem prebivalstva in ostalih dejavnosti.

V zvezi s spremenjenimi pogoji kreditiranja je omogočeno popolnejše delovanje stanovanjske izgradnje, ki bo znatno doprineslo k zboljšanju standarda delovnih ljudi. Ob upoštevanju predpisov je tudi CDS sprejel sklep, da na vse načine angažira aktivna sredstva in tako pripomore k hitrejši izgradnji stanovanj. Na zadnjem zasedanju je sprejel sklep, o razpisu natečaja za dajanje posojil iz sredstev podjetja (sklada skupne porabe) za gradnjo novih stanovanjskih hiš. Vsak član kolektiva lahko na podlagi tega natečaja zaprosi za posojilo za gradnjo nove stanovanjske hiše, ne bo pa se dajalo posojila za adaptacije, popravila obstoječih stanovanjskih hiš. Posojila se bodo dovoljevala po obrestni meri 2% na leto. Rok za vrnitev bo trajal 20 let. Višina posojila bo znašala do 25% predračunske vrednosti celotne izgradnje.

O posojilu se bo sklenila posebna pisemska pogodba, po kateri se bo uporabnik posojila obvezal, da bo posojilo uporabljal samo za namen, za katerega je bilo posojilo dano, da bo redno vračal posojilo, v nasprotnem primeru pa bo dolžan plačati penale.

Organi upravljanja, ki bodo odločali o posojilu, bodo sami ugotavljali posojilno sposobnost prosilca, od česar pa bo odvisna višina posojila. Pri ugotavljanju sposobnosti se bo upoštevalo, če prosilec izkazuje pozitivne finančne pogoje in če je zmožen posoji-

POZDRAVI IN ČESTITKE IZ JLA

Dragi urednik!

Najlepše se vam zahvaljujem za časopis »Steklar«, ki ste mi ga poslali. Zelo sem se ga razveselil, tako bom vedno najhitreje zvedel za vse novice iz kolektiva, ki me neizmerno zanimajo.

Koristim to priliko in čestitam vsem članom kolektiva Steklarne Hrastnik, k prazniku dela 1. maja.

Ivan Pufler V. P. 3661/53
Bihač

Vojak Venci Cvelbar pa nam piše:

Iskrena vam hvala na pozornosti, ki nam jo izkazujete s tem, da nam pošiljate naš časopis »Steklar« v armijo. Z velikim veseljem ga čitamo. Koristim to priliko in vas prosim, da objavite, če je mogoče mojo čestitko.

Vsem članom kolektiva Steklarne Hrastnik iskreno čestitam za 1. maj in jim želim še mnogo delovnih uspehov v letu 1965.

Venci Cvelbar,
V. P. 3743/11c/V. E-4,
Kraljevo

lo pravočasno vrniti. Posojilo se bo koristilo na ta način, da se bodo podjetju predlagali računi za nabavljeni material in izvršene storitve.

Uporabnik posojila bo moral pod izvršbo takoj vrniti celotni znesek posojila, če bi mu redno delovno razmerje prenehalo zaradi njegove odpovedi, pravnomočne disciplinske odločbe in samovoljne zapustitve dela. V ostalih primerih prenehanja pa se sklene poseben sporazum o vračanju posojila.

Uporabnik posojila bo moral tudi pri zavarovalnem zavodu zavarovati hišo do višine izplačanega posojila in dovoliti vknjižbo začnave pravice. Podjetje pa lahko zahteva zavarovanje tudi v obliki poroštva, varščine itd.

Prošnje se bodo vlagale na CDS oddajale pa v tajništvu podjetja. Vsak prosilec mora v prošnji navesti:

- predračunsko vrednost celotne gradnje,
- višino zaprošenega posojila,
- višino lastne udeležbe,
- višino dobljenega posojila od ustrezne stanovanjskega skladu,
- možnost roka vračila posojila,
- možnost obrestne mere (do 2%),
- rok dovršitve gradnje.

(Za lastno udeležbo se upošteva gotovina, pripravljeni material in delo, ki ga bo prosilec vložil v gradnjo sam ali skupaj z družinskim članom.)

Prošnji bo potreben priložiti v originalu ali dati podjetju na vpogled, da izvrši prepis in ovritev:

- gradbeno dovoljenje,
- zemljiško-knjižni izpisek, odločbo o pravici uporabe zemljišča,
- odstopno izjavo na prejemke OD,

— vinkulacijsko izjavo zavarovanja in izjavo o vknjižbi zastavne pravice.

O odobritvi posojila bo odločal CDS po predhodni ugovoritvi vseh okoliščin. Prednost bodo imeli prosilci, ki nimajo ustrenega stanovanja.

Upoštevale se bodo vloge, ki bodo vložene v 15 dneh po objavi natečaja. V kolikor člani še ne bodo imeli ustrene dokumentacije, je za vložitev prijave na natečaj dovolj samo prošnja.

Viktor Sušin

Delo in uspehi ferijalcev

Družina Počitniške zveze Steklarne Hrastnik ima v svojih vrstah okrog 100 mladink in mladincev.

Ze na letni skupščini družine ob koncu lanskega leta je bilo sklenjeno, da bo delovanje mladih počitničarjev — ferialcev v steklarni temeljilo na utrditvi organizacije ter povečanju članstva, na organizaciji krajsih izletov, predavanjih z barvnimi diapositivimi, udeležbi na poletnem potovanju po Jugoslaviji, letovanju v domovih Počitniške zveze Jugoslavije ob Jadranu in v planinah ter na drugih akcijah.

Delo odbora v prvih treh mesecih letos je bilo plodno, čeprav ni izpolnil vseh zadanih nalog.

Počitničarji naše tovarne so se udeležili srečanja s počitničarji Škofje Loke v Škofji Loki in so-

delovali na povratnem srečanju v Gorah. Udeležili so se izleta v hidroelektrarno Dragograd, izleta v Velenje in še drugih krajsih izletov. Lepo so bila obiskana tudi predavanja o prirodnih lepotah Slovenije in Hrvatske.

V teku so priprave na izlet v Kočevski Rog na Bazo 20, obenem pa si bodo ogledali Dolenjske Toplice in se srečali s počitničarji Novega mesta. Pripravljajo se tudi na praznovanje Dneva mladosti in na poletna letovanja v Zadru, Makarski, Dubrovniku in drugod.

Odbor družine se bo moral še nadalje truditi in popularizirati organizacijo ter povečati število članstva in organizirati predvsem takšne akcije, ki bodo zanimive in dostopne vsej mladini.

Janez Strgaršek

ZANIMALO VAS BO!

V mesecu maju bodo praznovali svoj rojstni dan:

Abram Majda, Bestič Alojzija, Brečko Vojislava, Bremec Marija, Dolinšek Alojzija, Dornik Ana, Duh Kristina, Gabrič Vida, Germ Leopoldina, Gračnar Marija II, Gril Marija, Hauptman Angela, Hohkraut Zofija, Hribar Vida, Hrup Marija, Hudina Marija, Jakopič Ivana, Javornik Marija-Akmačič, Jevšev Marja, Jošt Dragica, Kirn Alojzija, Knez Marija-Monika, Koritnik Milena, Krajc Alojzija, Krajnc Angela, Krček Marija, Kreže Majda, Kreže Silva, Kukec Greta, Laznik Zofija, Majcen Milka, Mlakar Pavla, Moktar Vida, Pepelnjak Alojzija, Peršič Alojzija, Pirc Frančiška, Pivec Ivana, Plazar Hedvika, Poboljšaj Antonija, Pompe Helena, Posavec Dragica, Požun Milica, Racki Marija, Retar Marja, Rupnik Cvetka, Selak Marija, Seničar Stojanka, Simerl Marija, Skobe Jadviga, Slonecki Sonja, Sotlar Alojzija, Šebjan Jelena, Šopar Terezija, Šumej Cvetka, Trošt Stanislava, Turk Julijana, Tušek Vida, Valenčak Ljudmila, Vidmar Alojzija, Volaj Marja, Vozlič Ana, Žabkar Heda, Zaletel Mila, Zorec Ivana, Zorenč Otilija, Abram Franc, Abram Stanislav, Bec Emilia, Bradoševič Djordje, Brečko Rudolf, Brečko Stanislav I, Cvetko Franc, Drač Mihail, Drame Stanislav, Gec Edmund, Gračnar Ivan, Gričar Ivan, Gričar Roman, Grohar Janez, Gunzek Alojz, Hokraut Konrad, Hrup Marjan, Imširovič Hamdija, Jarc Stanislav, Jeran Franc, Jeran Ignac, Jerič Vidko, Kaluder Bruno, Knez Alojz I, Knez Jakob, Kovač Alojz, Kunšek Ladislav, Matekelj Ladislav, Matešič Džuro, Maurer Viljem I, iPvec Ferdinand, Povše

Friderik, Prah, Ivan, Rižnar Alojz, Rižnar Ferdinand, Rošthar Ivan, Rot Franc I., Rugelj Jože II., Šašič Momir, Senica Viljem, Simerl Friderik, Špoljar Josip, Tavčar Martin, Trošt Ferdinand, Vidmajer Ferdinand, Vidmar Tomaz, Zaletel Mirko, Živkovič Džordž, Peklar Ciril, Habjan Gizela, Hafner Marjana, Kolman Marija, Ostrovšnik Klotilda, Pajč Judith, Pokrajac Kristina, Selič Klotilda, Stopa Marija, Veršnak Doroteja, Vidovič Ida, Vozlič Majda, Železnik Marija, Dremel Karli, Kobal Anton, Laznik Stanislav, Rancinger Ludvik I., Rester Ivan, Šantej Alojz, Bohnec Anton in Kreže Anton II.

V mesecu marcu in aprilu so neopravičeno izostali od dela:

Mlakar Jakob, Ključevšek Rafael, Osenjak Ivan, Mlakar Anton, Tovornik Jože, Volfand Rudi, Srenk Adolf, Planinc Milan, Pavlič Franc, Kmet Milica, Pavlič Ljudmila, Sušin Viktor, Tacar Jožica, Kepa Viktor, Sotler Jože, Zagoriček Rezi, Črešnovar Darinka, Habajer Marjan, Krajnovič Kata, Kirn Zdravko, Durmiševič Abdulla, Kocman Elza, Blagajčević Fikret, Strnad Pavla, Taučar Marija, Smit Franc, Smešnik Jože, Pertinač Miha, Burkelj Franc.

Prišli v podjetje v mesecu aprilu:

Pogačnik Alojz, Prvulovič Nikola, Bohnec Anton, Sladič Jože, Urbajs Karolina, Kreže Janko, Žlogar Jože, Pirnovar Ladislava, Vajdič Stanislav, Perc Ljudmila, Kajtina Roža-Marija, Kreže Anton, Kunst Ljudmila, Vretič Slavica, Karabeg Suljo in Strgaršek Alojz.

Odšli iz podjetja v mesecu aprilu:

Rogan Margareta, Buršič Daniela, Bizjak Ana.

V tem mesecu je odšel v pokoj tov. VODUŠEK LEOPOLD.

Tov. Vodušek Leopold se je rodil 11. novembra 1904 v Zgornji Sečavi v Savinjski dolini.

Pri našem podjetju se je zaposlil 5. januarja 1950 kot transportni delavec. Tega dela pa ni mogel opravljati vse do upokojitve, ker so ga moči zapustile. Svoje delo je vestno opravljal. Tovariši na delovnem mestu so ga radi imeli v svoji sredini.

Ko tov. Vodušek zapušča našo podjetje, mu želimo še dolgo življene in mnogo sreče.

B. I.

Kako smo gospodarili prve tri meseca

Po preteklu I. tromesečja 1965 podajamo organom upravljanja in drugim članom kolektiva naslednje poročilo o rezultatih poslovanja v pretekli dobi. V tej dobi so nastopile naslednje spremembe:

Odpravljen je bil splošni prometni davek, znatno so se povišale cene surovin, premogu in železniške tarife in na osnovi tega bili tudi mi prisiljeni uskladiti svoje prodajne cene.

DELOVNA SILA

S planom je predvideno, da bomo imeli tekom leta 1965 zaposlenih vsega 1591 oseb, dejansko pa je bilo zaposlenih: 1. januarja 1964 oseb, 31. januarja 1593 oseb, 28. februarja 1591 oseb, 31. marca 1607 oseb. Do 20. aprila pa se je stanje dvignilo celo na 1620 zaposlenih.

PROIZVODNJA V KILOGRAMIH

Plani proizvodnje so bili po mesecih doseženi tako-le: januar 101.33 %, februar 116.91 % in marec 114.03 %. Za celo dobo je bila planirana proizvodnja 2.551.510 kgr, dejansko smo vskladiščili 2.832.670 kgr, torej plan presegli

v januarju	\$ 102.840.39,
v februarju	\$ 122.156.70,
v marcu	\$ 102.256.74,
skupaj	\$ 327.353.83,

Od celotnega izvoza odpade le \$ 6.121.50 ali 1.87 % na izvoz v Tunis, vse ostalo pa na konvertibilno področje.

V dobi januar — marec je bila dosežena povprečna cena \$ 473.51/tona, za celo leto pa znaša planirana \$ 481.07/tona.

V lanskem dobi januar — marec je bilo izvoženo za \$ 231.214.59,

januar planirano	317.636,
februar planirano	383.013,
marec planirano	433.704,

skupaj planirano 1.134.410, doseženo 1246.706 ali 109.90 %

Celokupna realizacija za celo dobo je bila planirana v višini 1.169.642/t, dosežena pa 1.295.166/t plan je bil presežen za 10.73 %.

Primerjava s preteklim letom je podala v poglavju »delitev celotnega dohodka«.

januar planirano	385.169,
februar planirano	453.951,
marec planirano	453.951,

skupaj planirano 444.603, doseženo 427.155 ali 96.08 %

Pri vseh skupinah izdelkov do lastna cena pa znaša Din 218.970/tona.

UGOTOVITEV IN RAZDELITEV CELOTNEGA DOHODKA

V nadaljevanju podajamo primerjavo ugotovitve in razdelitve celotnega dohodka

za 11.02 %. V skupinah RDBO in MP je bil plan dosežen s 96.91 % oz. s 89.60 %, v ostalih skupinah pa je bil dosežen od 107.49 % do 214.36 %.

PRODAJA V KILOGRAMIH

Prodaja po količini je bila prav tako planirana v višini 2.551.510 kgr, dejansko smo planirali 2.891.262 kgr, torej plan presegli za 13.32 %.

Zaloge gotovih izdelkov so se v tej dobi znižale za 59 ton.

PROIZVODNI ODPADEK

Celoten odpadek od prvega štetja do skladišča brez avtomatske proizvodnje je znašal:

v januarju 17.50 %
v februarju 16.— %
v marcu 16.47 %

V celem preteklem letu je znašal odpadek 18.71 %, za tekoče leto pa je planiran v višini 18.72 %.

IZVOZ

Naš letni plan izvoza znaša \$ 1.140.000,— mesečni plan torej \$ 95.000.—. V posameznih mesecih smo izvozili:

plan dosegli s	108.25 %
plan dosegli s	128.69 %
plan dosegli s	107.64 %
plan dosegli s	114.86 %

letos torej za 41.58 % več, povprečna prodajna cena pa je bila lani dosežena \$ 474.14/tona.

PRODAJA PO VREDNOSTI — REALIZACIJA

Neto realizacija stekla je bila po mesecih dosežena tako-le:

doseženo 337.054 ali 106.11 %
doseženo 440.264 ali 114.95 %
doseženo 469.388 ali 108.21 %

Element	v tisoč Din		
	Doba	januar — marec	Razlika
	1964	1965	
realizacija po izdanih fakturah	231.851	306.713	+ 74.862
Stanje terjatev 1. 1.	848.420	1.295.166	+ 446.746
Fakturirana realizacija terjatve od kupcev 31. 3.	1.080.271	1.601.879	+ 521.608
plačana realizacija	328.878	491.957	+ 163.079
izredni dohodki	751.393	1.109.922	+ 358.529
Celotni dohodek	644	938	+ 294
Realizirani plačani del:	752.037	1.110.860	+ 358.823
poslovnih stroškov	360.679	484.366	123.687
nabavne cene prodanega materiala	935	3.331	2.396
davka	5.99	16.541	11.442
tovornin	10.130	10.796	666
izredni izdatki	2.529	3.329	800
skupaj	379.372	518.363	138.991
doseženi dohodek	372.665	592.447	219.832
15 % prispevka iz dohodka	55.900	+ 55.900	
Cisti dohodek	316.765	592.497	275.732

ZAKLJUČKI

Rezultate trimesečnega poslovanja je razpavljal CDS — UO — in vsi predsedniki Svetov Ekonomskega enota, skupno z vodji EE. Po večurnem razpravljanju so sprejeli sledeči zaključki:

— Kadrovska služba in vodje EE morajo ponovno pregledati vsa delovna mesta. Naj se ugotovi, v kolikor so možnosti znižanja števila zaposlenih. Dosedanje povečanje zaposlenih gre glavno na aracun več delavnic v osnovni proizvodnji, priprave za avtomatsko proizvodnjo, delno pa povečanje v brusilnici in slikarnici.

— Radi situacije na tržišču bo potreben spremeniti assortiman v proizvodnji tako, da se zagotovi doseganje cene na kg. stekla.

— Nujno je čimprej realizirati sklep, da se izgotovi še 100 novih vozičkov za prevoz stekla. S tem sklepom odpade nepotrebno prekladanje v tovarni, ker povzroča v sedanjem momentu vedno večji odpadek.

— Potrebno bo uvajati več racioniralij tako, da se zlanjsa delovna sila in poceni proizvodnja.

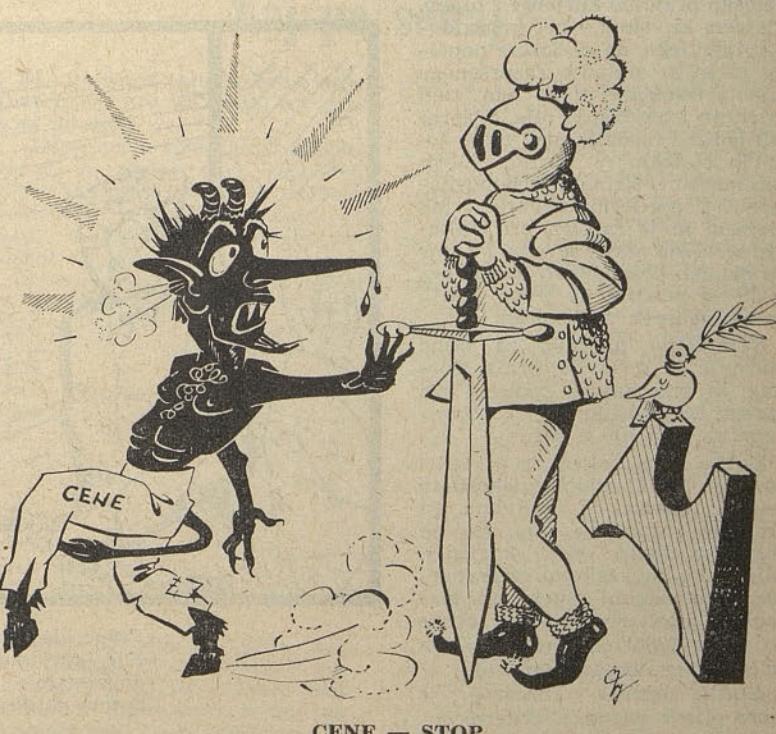
— Poiskati bo treba vse notranje rezerve — predvsem pa uvesti večjo odgovornost in disciplino pri koriščenju delovnega časa, in štendni z materialom.

— Zahlevati od odgovornih ljudi v proizvodnji — večja doslednost pri usklajevanju proizvodnje — tako, da ne pride, do zahtev radi dodelave izdelkov. Predvsem je potrebno urediti ta problem v slikarnici in satirnici.

— Potrebno bo več sodelovanja med tehnično in komercialno službo, to ravno v pogledu usklajevanja proizvodnje.

V prvem tromesečju smo dobro gospodarili — izgledi so pa, da bodo tudi da naš kolektiv nastopile težave — zaradi tega bo potrebno preusmeriti proizvodnjo v takšno smer, da bo rentabilno za kolektiv. Po teh ukrepih bodo morali člani kolektiva pokazati popolno razumevanje in disciplino. Ker v nasprotnem primeru lahko nastanejo dalekosežne posledice, katere bo pa potem težje reševati.

J. V.

V mesecu februarju letosnjega leta je diplomiral na elektrotehniški fakulteti — kot izredni študent — naš član kolektiva tov. JOŽE TUŠAR, kljub temu, da je istočasno vestno opravljal svoje delo.

Iskreno čestitamo

17. aprila 1965 je diplomiral na strojni fakulteti kot izredni študent tov. TRAMTE FRANC. Poleg tega je prav vestno upravljal svoje delo v tovarni. K uspehu mu iskreno čestitamo.

Ing. Jože Tušar

Kurjenje peči z oljem

Naša tovarna je od svojega začetka pa do danes uporabljala izključno premog kot osnovno tehnoško gorivo. Razvoj kurjenja steklarskih peči pa je pokazal, da je premog vplinjen v tovarni, najdražje kurjenje. Cilj vsake tovarne pa je, da zniža svoje proizvodne stroške in dvigne kvaliteto izdelkov. Temu bo tudi pripomoglo kurjenje peči z oljem.

Uspeh pri kurjenju steklarskih peči z oljem je pripisati najstnješemu sodelovanju strokovnjakov v steklarski industriji, konstruktorjem steklarskih peči ter industriji, ki izdeluje naprave za oljno kurjenje. Le tako je prišlo do uporabnih gorilcev in njihove pravilne namestitive v peči, kar je predpogojo za ekonomično in tehnoško pravilno kurjenje z oljem. Plamen, ki vstopi v peč, mora dobiti tako lego, da se doseže popolno in hitro mešanje razpršenega olja z zrakom in s tem tudi ustrezeno izgorevanje olja. S spremnjanjem razdalje med oljno šobo in stožcem v gorilcu lahko spremenimo širino in dolžino plamena. Z gorilcem ustvarimo tak plamen, ki je zaželen pri topljenju steklene mase, seveda, ne sme pa plamen poškodovati stropa stropne peči in še posebno je treba paziti, da ne izgoreva v komorah.

Kompletno napravo za oljno kurjenje je dobavila firma Körting, ki ima največ izkušenj pri opremi steklarskih peči z napravami za kurjenje z oljem.

Kurilo se bo z oljem, ki pri temperaturi 130°C pridobi viskozitetu $2-3^{\circ}\text{E}$, katera je potrebna za pravilno razpršenje olja, kar je pogoj za dober efekt kurjenja. Olje se bo dovažalo do rezervoarjev z vagonskimi cisternami. Kapacitet oba rezervoarjev skupno znaša 1200 ton. Preden se bo pričelo s prečrpavanjem olja iz vagonskih cisterne v rezervoar, se mora olje v vagonski cisterni segreti do ca. 70°C in to s parnim

grelcem, ki je tako izdelan, da se vloži v cisterno. Segreto olje se nato z vijačno črpalko prečrpa v rezervoar.

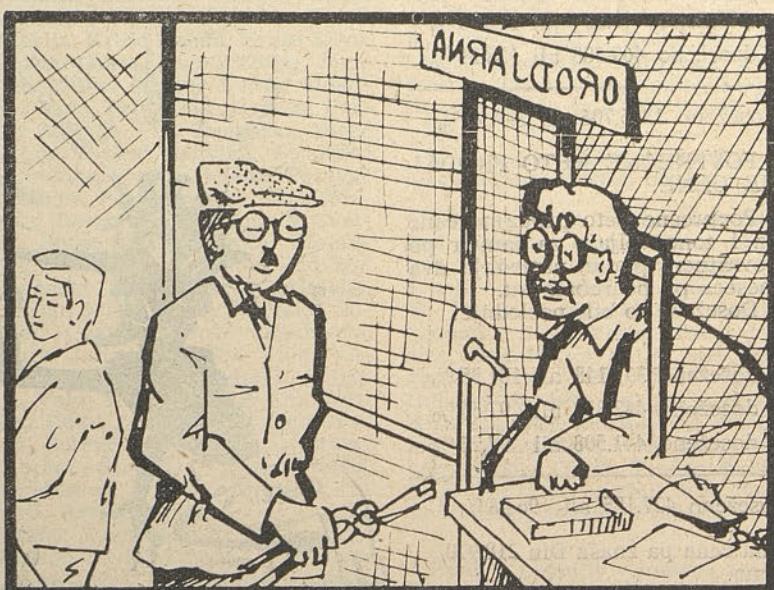
Stoječa rezervoarja imata tudi vgrajene parne grelce z regulacijo temperature. Iz teh rezervoarov se olje črpa preko filtra z vijačno črpalko. Ta črpalka potiska olje preko pregrevalne postaje za olje, ki ga segreje do potrebnih temperature 130°C in segretega potiska v glavni cevovod, na katerega so priključene vse peče. Vsaka peč ima krmilno postajo z membranskimi ventilimi, katere poslužuje komprimiran zrak.

Dovodna cev z oljem se priključi na krmilno postajo. Pri regenerativnem preklapljanju peči, to je pri menjavi krmilnega zvona za

zrak, je signal za krmiljenje ventilov speljan tako, da se ena skupina gorilcev vžge, druga pa ugasne. Ta menjava se bo vršila vsake pol ure, kakor danes, ko se kuari z generatorskim plinom.

Naprava za oljno kurjenje ima tudi svojo kompresorsko postajo s tremi rotacijskimi kompresorji. Kapaciteta enega kompresorja je $600 \text{ m}^3/\text{h}$ pri tlaku 3 atm . Komprimiran zrak je speljan do krmilne postaje in preko nje do gorilcev. Porabi se ga okoli $0,6 \text{ Nm}^3$ na kg olja. Služi pa za razpršenje olja in za hlajenje gorilcev na vlečni strani peči.

Prva peč, ki se bo pri remontu predelala na oljno kurjenje, je kadna peč E.

»Franc, daj mi fazonski nož!«
»Kje imaš markico?«
»Jo nimam.«
»Potem pa daj eno cigaretto!«

REKREACIJA MLADINE V LETOŠNJEM LETU

Poglejmo, kaj in koliko smo storili za oddih naših članov in kaj še moremo storiti. Kakšne so letos možnosti oddiha? Nazprej se moramo odločiti, ali bomo šli na morje, v višinske predele (Bohinj, Gore), ali pa bomo ostali doma, v kolikor se nam ne bodo odprle sprejemljive možnosti drugje. Odbor naše sindikalne podružnice stoji pred odgovorno nalogo, razdeliti in uporabiti sredstva za rekreacijo (oddih) tako, da bo deležnih oddih čim več članov kolektiva.

Kako pa so člani kolektiva zadowoljni z razpoložljivimi sredstvi in s kapacetetami naših počitniških domov?

Počitniški dom v Bohinju in planinski dom v Gorah sta v rednu, vprašanje pa je, če sta izkoriscena? To bi moralno sindikalno vodstvo ugotoviti in o stanju obvestiti kolektiv. Večji problem

predstavlja oddih na morju, kajti ljubitelji Jadrana niso povsem zadowoljni samo s sedanjim krajem v Puli. Videti je, da so bili bolj navdušeni za Crikvenico, kjer smo koristili dopust več let. Denarna sredstva za rekreacijo so za tako številjen kolektiv kot je naš (1.600 ljudi) nezadostna. Drugo pa je, da teh sredstev ne morejo koristiti vsi člani kolektiva. Zato moramo razmišljati, kaj je treba ukreniti, da bo večina članov kolektiva zadowoljnih v tem pogledu.

Smatram, da bi bilo prav, če bi upravni odbor sindikata izvedel anketo, po kateri bi se najbolje ugotovile želje članov kolektiva, kje in kako želi posameznik preživeti dopust. Govorilo in razpravljalo se je že o tem, da bi vsi zaposleni dobili enak delež v času dopusta (5.000 din). Pri tem pa se moramo vprašati, kaj bi pomenil tak znesek za veččlansko družino za koriščenje dopusta bodisi na morju ali v hribih? Dolžnost sindikalnega vodstva je, da skrbira z delovnega človeka. Delovni človek pa si mora v času dopusta nabrat novih moči za delo v proizvodnji, okrepliti si svoje zdravje, da bo kos nalagom, ki jih terjata od njega sedanji čas in hiter tempo razvoja.

Vedeti moramo, da nas je precejšen del v tovarni bolnih, da ne bomo mogli opravljati svojega dela, če si organizma ne bomo okreplili. Naše bolezni so različne, eni so potrebni svežega zraka in miru, drugi toplega sonca in slane vode.

Zato so naša vodstva v podjetju in sindikalni odbor dolžna o tem razmisljati.

Pred kratkim sem se pogovarjal z ambulantnim zdravnikom dr. Toplakom o zdravstvenem stanju naših delavcev v tovarni, o številu tistih, ki obolevajo za revmo. Neuradno mi je dejal, da je zdravstvenem stanju naših delovnih ljudi težko govoriti, ker je v Hrastniku premalo zdravnikov, zlasti pa manjka zdravstvenega osebja.

Ni lahko biti terenski zdravnik, zato mladi zdravniki raje ostanejo po bolnišnicah, opravijo svojih osem ur, potem pa so prosti. Pri terenskem pa je način dela povsem drugačen in težji.

Prav zaradi tega se mi združeno, da bi naši organi razmisljili o tem, da bi kdaj imeli svoj rekreacijski center (počitniški dom) na južnem Jadranu, kjer bi se naši delavci lahko odpocili in delno ozdravili svoje revmatične ude.

Ilij Savkovič

**Dopisujte
v naš
list!**

Že sam naslov pove, da je bil letošnji I. sejem v Leipzigu zvezan z jubilejem 800 let obstoja sejma. Prav to okolnost je izkoristil organizator za široko propagandno akcijo. Tudi odziv je bil letošnji rekorden, saj je sejem obiskalo okoli 800.000 ljudi; zaradi orientacije naj navedem, da šteje Leipzig sam 700.000 prebivalcev.

Zato so morali angažirati vse razpoložljive stanovanjske kapacitete, tudi po pravithin stanovanjih in delno še stanovanja izven mesta. Velike nevšečnosti je letos zagodlo še vreme. Prav v času velesejma je nanovo zapadlo veliko snega, tako da so bile prometne zveze, ki so že itak precej zasedene, močno ovirane in to v zelezniškem, cestnem prometu in mestu samem.

S tov. ing. Tušarjem sva dospeila v Leipzig v času, ko se je promet počasi že normaliziral. Kljub tako močni ferkvenci obiskovalcev je bila organizacija zelo skrbno in natančno pripravljena. Na informacijskem centru sva dobila nakaznico za stanovanje, ki je bilo na mestni periferiji, opravila tudi ostale obveznosti, kot prijava na policiji, rezervacija kart za nazaj itd. Kot primer naj navedem, da sva kljub predhodni rezervaciji na vlaku dobila le sedež II. razreda, čeprav sva imela kartu I. razreda. Zanimivo je tudi, da sva iskala nakazano stanovanje polne tri ure in dospela na stanovanje pozno zvečer. S sodo sva bila zadovoljna, čeprav razen ležišč in umivalnika v skupini kopalnic ni bilo ničesar drugega. Obisk sejma je naporen na vseh takih manifestacijah.

Zaradi tolikega navala so bile tudi gostilniške kapacitete vse vnaprej rezervirane (tujci so plačali rezervacije v devizah), tako

Obisk jubilejnega leipziškega sejma

da sva samo enkrat v dveh dneh jedla v gostilni za mizo in še to v predmestju, kjer sva stanovala.

Razstaviščni prostori so bili na več mestih. Največji prostor praktično velesejem, je bil na razpolago za tehnične predmete, dočim so bili v mestu na različnih krajinah razstave blaga za široko potrošnjo. Že takoj naj omenim, da sva obiskala lahko le tehnični sejem, ker sva imela tudi konkretno nalogu — skleniti nakup avtomatske stiskalnice za novo tovarno. Na tem sejmu so razstavljal tudi jugoslovanska podjetja. Vtis, ki sem ga dobil s te razstave, ni bil najboljši, lahko celo trdim, da je bilo slabo prikazano, kar so sploh tam reprezentirali.

Po drugi strani pa sva srečevala na sejmu in v mestu cele skupine naših ljudi. Posamezne izvozno-uvozne firme so imele po šest ali več predstavnikov na sejmu, tako da v malih razstavnih stojnicah niso mogli biti vsi naenkrat prisotni. Največ razstavnega prostora so poleg domačinov imeli še predstavniki vzhodnega bloka, pa tudi predstavniki azijsko-afriških dežel, kakor tudi zahodno evropske dežele in ZDA. Organizacija sejma je nekoliko drugačna kot smo navajeni pri nas. Dežele, ki nimajo svojega paviljona, razstavljajo na skupnem prostoru, ločeno po vejah industrijske proizvodnje. Nemogoče bi bilo podrobnejše opisati razstavni prostor in razstavljeni blago. Ogledala sva si predvsem paviljone, ki so

bili zanimivi za nas. Steklarski strojev razen domačinov ni razstavljal nihče. Domačini, tovarna DEB — Freital, pri kateri kupujemo tudi ni navedeni stroj, je razstavila samo nov stroj za proizvodnjo pihanih kozarcev (navadnih), ki dela po principu vskravanja in čigar zmogljivost, je bila 40.000 kozarcev na dan. Vendar ta stroj ni namenjen za izvoz.

Ostali čas sva izkoristila za razgovore pri izvozni firmi in firmi dobaviteljici, ker nismo mogli sprejeti od njih zahtevani rok izdelave. Njihova želja je bila, da se stroj zaključi na tej manifestativni prireditvi, zato kot rečeno sva porabila ves čas v razgovoru o tem stroju. Za ostalo opremo, ki bi bila za nas interesantna v zvezi z rekonstrukcijo, se nismo mogli zediniti ali glede rokov ali pa zaradi neustreznosti naprav.

Namen tega sestavka je, na kratko informirati člane kolektiva o uspehih obiska. No, ti so kot navedeno dokaj skromni, vendar pa lahko trdim, da se le s takim indirektnim kontaktom lahko oceni situacija v posameznih deželah, kar nam le daje orientacijo za v bodoče. Lahko rečem, da je bilo potovanje in obisk sejma zelo kratko, saj sva od petih dni odsotnosti bila tri dni stalno na vlakih.

Ob koncu bi rad še obvestil kolektiv, da sva potovala skozi Zahodno Nemčijo k naši projektantski organizaciji N. Sorg, kamor sva nesla dokončne dispozicijske načrte nove proizvodne hale in jih

s predstavniki prediskutirala tako, da lahko nadaljujejo svoje delo. Prav tako sva se v Frankfurtu oglašila na predstavništvu firme Industrie — Companie, ki bi nam lahko dobavila napravo za koriščenje dimnih (odpadnih) plinov za dobivanje tople vode, ki bi se dala koristno izrabiti v novih sanitarnih prostorih oziroma v proizvodnih obratih. Investicija bi stala 36.000 DM, podobne naprave že montirajo v zahodnih deželah in se amortizirajo (izplačajo) že po šestih mesecih obratovanja.

O tej dodatni investiciji bo moral odločiti Centralni delavski svet podjetja na eni svojih prvih sej.

Ing. Maks Mrcina

Kresnica

V temi so noge
mi zdajci obstale,
drobne so lučice
v zraku migljale.

Lučice majhne
drobne kresnice
radovedno posvetile
so mi v lice.

Z roko ujela
sem drobno kresnico:
»posveti, poglej
v očeh mi solzico.«

Gleda zdaj solze
v mojih očeh,
ko samcata tavam
v teh lepih nočeh.

Približam očem jo,
je solzo izpila,
a lučka je njenia
tedaj ugasnila.

Marica R.

Delo dramske sekcijske pri »Svobodi lk

Dramski sekcijski je v zadnjem času pričela zelo aktivno delati. Zasluga gre predvsem članom dramske sekcijske in pa režiserju Rancinger Johananu. Čeprav pogoj, v katerih delajo, niso najugodnejši, se njihovo delo nemo-

dvorani. Upravni odbor steklarne pa je sedaj odobril vso potrebno materialno in finančno pomoč, da se ta dva prostora na novo preuredita, kar bo omogočilo še uspešnejše delo dramske sekcijske. Ta dela bodo v kratkem dovršena.

mi člani, ki imajo veselje do dramskega dela.

Misliti bo treba tudi na nabavo novih gledaliških rekvizitov, ki jih zelo primanjkuje, starci so pa že obrabljeni, tako da se ne morejo postaviti na sceno. Pričakujemo pomoč kolektiva steklarne, da nabavimo najnajnješje rekvizi-

te (kulise itd.), ki so potrebni za uprizoritev kvalitetnih dramskih del.

Zelja naše dramske sekcijske pa je, da bi se vključili v njene vrste tudi prosvetni delavci, ki jih do sedaj sploh ni čutiti v naših kulturnih skupinah v spodnjem delu Hrastnika.

G. R.

Kaj pa sedaj?

To vprašanje tare trenutno naše strelice, saj gre za obstoj ali razpust društva.

Skelpi naših sindikalnih podoborov, da odslej vsak zaposleni občan prispeva delček od osebnih dohodkov v centralni fond za sport in kulturno dejavnost pri občini, nas je prizadel.

Sezona za življenje v društvi se je pričela. Vsa dejavnost se je razmahnila, kajti še imamo ljudi, voljne dela in izživljanja v društvi.

Več let smo pridno delali, živelj z društvom, ga povzdignili na tako višino, da naši člani sploh lahko posegajo v tekmovanja in smo že dosegli vidne uspehe. Koliko volje in truda je bilo treba, preden smo vključili v društvo dve sto mladih članov. Nabavili smo nove puške, uredili lastno strelische s pomočjo vsega našega kolektiva.

Redna dotacija kolektiva nam je pomagala, da smo društvo lahko pripeljali do take višine. Uspeло nam je organizirati redna tekmovanja med člani kolektiva. Pregnili smo v društvo največ mla-

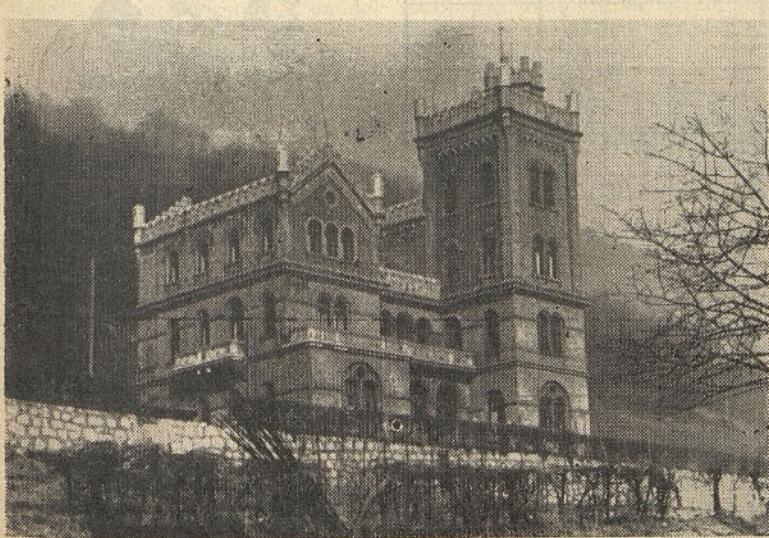
dine, ki v našem kraju nima dovolj izbiro za razvedrilo.

Na zadnjem občnem zboru smo si zadali za letošnje leto še več naloga za razširitev dejavnosti. Izvršitev vseh teh nalog pa nam ne bo mogoča. Delo v društvu že sedaj hromi, z bojaznijo pričakujemo, kljub našemu zalaganju, nadzadovanje tega dela, ki je s tako močno voljo šele prav zaživel. Vprašam naše člane kolektiva, kako to preprečiti ter obdržati do sedanje uspehe.

Moj predlog je: kolektiv naj še vnaprej pomaga društvu kot do sedaj, kajti mrtvilo ene sezone nas bo veljalo zopet mnogo truda za ponovni uspeh društva.

Ideja o centralnem fondu je pravilna, toda po mojem prehitro dana v prakso. V jeseni, ko delo v društvi po naravi začne zamirati, bi se morala pričeti stekati sredstva v enotni fond, spomladí pa društvom nuditi finančno pomoč, kajti brez sredstev se ne da izvesti niti delček tistega, kar se od naših društev pričakuje. Streljska družina Steklar

Grohar Janez

Tovarna kemičnih izdelkov pa je dala na razpolago prostor, na katerem se bo zidala soba za kulise.

S pridobitvijo večjega in lepšega prostora za vaje pa bo omogočeno tudi povečati ansambel, ki sedaj šteje 20 igralcev, z mladi-

teno odvija ne glede na zadržke, na katere naletijo. Sam program odrskih stvaritev bo zelo pester, trenutno pa pripravljajo komedijo »Za stanovanje gre«. To delo bo uprizorjeno na odru predvidoma 16. maja 1965.

Svoje vaje ima dramska sekcijska v garderobi in na odru v kino

Prvomajska nagradna križanka

Pred vami je tretja nagradna križanka, tokrat nekoliko večja, za lažje reševanje pa smo nekaj črk že vpisali. Rešitve pošljite do 18. 5. 1965 na naslov Uredništvo »Steklar«, Kadrovski oddelek.

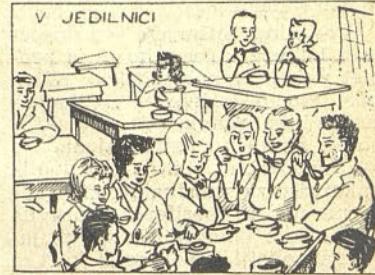
Reševalcem smo tokrat namenili sedem nagrad, in sicer:

1. nagrada 3.000 din
 2. nagrada 2.000 din
 3. 5 nagrad po 1.000 din

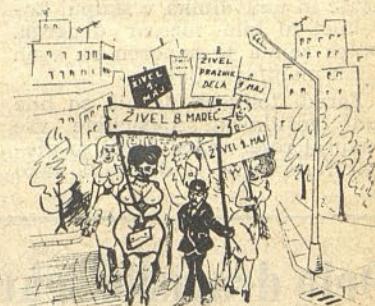
Za nagradno križanko iz prejšnje številke smo do določenega roka prejeli 72 rešitev. Komisija iz vrst reševalcev in uredništva je izžrebalila od prispehlih rešitev naslednje reševalce:

1. nagrado 2.000 din prejme Ana Rome
 2. nagrado 1.500 din prejme Gre-ta Jager
 3. nagrado 1.000 din prejme Platinovšek Karl

Uredništvo

*Karikaturistu je zmanjkalo svetlo-
modre barve, da bi obarval halje.*

Jaka je moral tudi v povorko.

*na kaj mu nuce
ko ga slovenjska liga stvara*

Berite STEKLARJA